

1 Riidattomien saatavien velkomusprosessin olemassaolo

Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12 päivänä joulukuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1896/2006 säädettyjen eurooppalaista maksamismääräystä koskevien menettelyjen lisäksi Tšekissä on käytössä kolme muuta kyseisen menettelyn tyyppiä eli maksamismääräysmenettely, sähköinen maksamismääräysmenettely ja vekseliä tai sekkiä koskeva maksamismääräysmenettely (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki, *občanský soudní řád*) 172–175 §).

1.1 Menettelyn soveltamisala

Maksamismääräys voidaan antaa myös ilman kantajan nimenomaista hakemusta esittämällä vaatimus rahasaatavan suorittamisesta, jos perusteena ovat kantajan ilmoittamat ja dokumentoimat tosiasiat. Tuomioistuin voi aina päättää harkintansa mukaan, käsittelee se tapauksen antamalla maksamismääräyksen. Ellei tuomioistuin anna maksamismääräystä, se määrää suullisen käsittelyn. Maksamismääräystä ei voida antaa, jos se on toimitettava ulkomailla asuvalle vastaajalle tai jos vastaajan olinpaikkaa ei tiedetä (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 172 §:n 2 momentti). Sähköinen maksamismääräys voidaan antaa vain kantajan pyynnöstä, sähköisessä vakiomuodossa ja sähköisesti allekirjoitettuna. Vaadittu saatava voi olla enintään 1 000 000 Tšekin korunaa. Lisämaksut eivät sisälly saatavan summaan. Sähköistä maksamismääräystä ei voida antaa, jos se on toimitettava ulkomailla asuvalle vastaajalle tai jos vastaajan olinpaikkaa ei tiedetä (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 174 a §:n 3 momentti).

Vekseliä tai sekkiä koskevalla maksamismääräyksellä voidaan myöntää vekseliin tai sekkiin perustuvia oikeuksia. Jos muodolliset vaatimukset täyttyvät, tuomioistuin on velvollinen tekemään päätöksen yksinkertaistetulla menettelyllä ja antamaan vekseliä (sekkiä) koskevan maksamismääräyksen. Vekseliä tai sekkiä koskeva maksamismääräys voidaan antaa vain kantajan aloitteesta, ja se voidaan antaa, vaikka se pitäisi toimittaa ulkomaille. Vekseliä tai sekkiä koskeva maksamismääräys voidaan antaa vastaajalle tiedoksi vain henkilökohtaisesti. Muut tiedoksiantomuodot on poissuljettu.

Eurooppalainen maksamismääräysmenettely käynnistetään tietyin suuruisen riidattomien rahasaatavien perimiseksi. Riidattomien rahasaatavien on oltava eräntyneitä silloin, kun hakemus eurooppalaisen maksamismääräyksen antamiseksi tehdään. Hakemusta varten on täytettävä lomake A, jossa annetaan kaikki tiedot asianosaisista sekä vaatimuksen luonteesta ja määrästä. Tuomioistuin käsittelee hakemuksen, ja jos lomake on täytetty oikein, sen pitäisi antaa eurooppalainen maksamismääräys 30 päivän kuluessa.

1.1.1 Minkälaisiin saataviin menettely soveltuu (esim. vain rahasaatavat, vain sopimukseen perustuvat saatavat)?

Maksamismääräyksen, sähköisen maksamismääräyksen tai eurooppalaisen maksamismääräyksen muodossa olevia päätöksiä voidaan soveltaa vain rahasaataviin.

Vekseliä tai sekkiä koskeva maksamismääräys voidaan antaa vain vekselistä tai sekistä aiheutuvien taloudellisten velvoitteiden suorittamiseen.

1.1.2 Onko menettelyssä käsiteltäville vaatimuksille säädetty määrällinen yläraja?

Sähköisen maksamismääräyksen ollessa kyseessä sovelletaan 1 000 000 Tšekin korunan (tähän eivät sisälly lisämaksut) enimmäisrajaa. Jos kyseessä on eurooppalainen maksamismääräys tai vekseliä (sekkiä) koskeva maksamismääräys, enimmäisrajaa ei ole.

1.1.3 Onko menettelyn käyttö vapaaehtoista vai pakollista?

Maksamismääräysmenettely ei ole pakollinen. Kantaja voi vaatia rahasaatavaansa tavanomaisessa riita-asiain käsittelyssä. Kuitenkin, jos kantaja nostaa ”tavallisen” kanteen, ja siinä vaadittu saatava täyttää maksamismääräyksen antamiseen liittyvät vaatimukset, tuomioistuin voi antaa maksamismääräyksen, vaikka kantaja ei olisi sitä nimenomaisesti hakenut. Sähköinen maksamismääräys, eurooppalainen maksamismääräys ja vekseliä (sekkiä) koskeva maksamismääräys voidaan antaa vain kantajan pyynnöstä.

1.1.4 Voidaanko menettelyä soveltaa, jos vastaaja asuu toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa?

Maksamismääräystä tai sähköistä maksamismääräystä ei voida antaa, jos se on toimitettava ulkomailla asuvalle vastaajalle. Tällaisessa tapauksessa tuomioistuin jatkaa käsittelyä tavanomaista riita-asiain käsittelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Jos Tšekin tai jonkin toisen EU:n jäsenvaltion tuomioistuimen antama eurooppalainen maksamismääräys on toimitettava Tšekkiin, se on annettava vastaajalle tiedoksi henkilökohtaisesti. Korvaavat tiedoksiantomuodot eivät ole sallittuja (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 174 b §:n 1 momentti).

1.2 Toimivaltainen tuomioistuin

Päätöksen maksamismääräyksen tai sähköisen maksamismääräyksen antamisesta tekee alueellista toimivaltaa käyttävä piiri oikeus (*okresní soud*). Vekseliä (sekkiä) koskevasta maksamismääräyksestä päättää aina alueoikeus (*krajský soud*) (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 9 §). Siitä, mihin tuomioistuimeen eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista koskeva hakemus on lähetettävä, säädetään eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12 päivänä joulukuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1896/2006, ks. 6 artikla.

1.3 Muotovaatimukset

Maksamismääräyksen tai vekseliä (sekkiä) koskevan maksamismääräyksen antamiseksi tehtävään hakemukseen ei ole saatavissa vakiomuotoista lomaketta.

Tuomioistuin voi antaa maksamismääräyksen ilman kantajan nimenomaista hakemusta. Tämä ei koske sähköisiä maksamismääräyksiä eikä vekseliä tai sekkiä koskevia maksamismääräyksiä.

Maksamismääräyksen tai vekseliä (sekkiä) koskevan maksamismääräyksen antamiseksi tehtävän hakemuksen on täytettävä tuomioistuimeen toimitettavia hakemuksia koskevat yleiset vaatimukset. Ellei laissa edellytetä tietyntyyppisiä hakemuksia tehtäessä muita tietoja, hakemuksessa on oltava ainakin seuraavat tiedot: tuomioistuin, jolle hakemus osoitetaan, hakemuksen tehnyt henkilö, asia, johon hakemus liittyy, ja mitä hakemuksella haetaan. Hakemus on päivätävä ja allekirjoitettava. Päiväys- ja allekirjoitusvaatimus ei koske sähköisesti tehtyjä hakemuksia, jotka ovat erityissäännösten mukaisessa muodossa. Hakemus on tehtävä kirjallisesti paperimuodossa, sähköisesti julkisen tietoverkon kautta tai faksilla (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 42 §:n 1 ja 4 momentti). Jos hakemus lähetetään sähköisesti tai faksilla, on myös lähetettävä sen alkuperäiskappale kolmen päivän kuluessa tai sanamuodoltaan samanlainen kirjallinen hakemus. Tämä ei koske sähköisiä hakemuksia, joissa on akkreditoidun palveluntarjoajan antamaan hyväksytytty varmenteeseen perustuva varmennettu sähköinen allekirjoitus (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 42 §:n 3 momentti).

Sähköisen maksamismääräyksen antamista koskevan hakemuksen voi tehdä vain sähköisellä vakiolomakkeella (lomake on saatavilla osoitteessa <https://www.justice.cz/>). Yleisten vaatimusten (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 42 §:n 4 momentti) lisäksi hakemuksessa on mainittava asianosaisten

etunimet, sukunimet ja osoitteet sekä asianosaisten henkilötunnukset tai tunnistenumerot (tapauksen mukaan yrityksen nimi tai oikeushenkilön nimi ja kotipaikka, yritystunnus, valtion nimi ja valtiota tuomioistuimessa edustavan yksikön nimi). Lisäksi hakemuksessa on oltava tarvittaessa asianosaisia edustavien henkilöiden nimet, kuvaus ratkaisevista tosiseikoista ja kantajan esittämän todisteen määrittely, ja siitä on käytävä selväksi, mitä kantaja hakee (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 79 §:n 1 momentti). Hakemuksessa on mainittava myös henkilön syntymäaika, oikeushenkilön tunnistenumero tai liiketoimintaa harjoittavan henkilön tunniste (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 174 a §:n 2 momentti). Hakemuksessa on oltava kantajan varmennettu sähköinen allekirjoitus, joka perustuu sertifioidun palveluntarjoajan antamaan hyväksytyyn varmenteeseen.

Eurooppalaisen maksamismääräyksen hakemista varten on täytettävä lomake A, joka on esitetty eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 liitteessä I. Lomakkeessa on annettava kaikki tiedot asianosaisista sekä vaatimuksen luonteesta ja määrästä.

1.3.1 Onko vakiolomakkeen käyttäminen pakollista (jos on, mistä lomakkeita saa)?

Vakiolomakkeen käyttäminen on pakollista vain lähetettäessä sähköinen maksamismääräys. Lomake on saatavilla osoitteessa <https://www.justice.cz/>. Hakemuksessa on oltava kantajan varmennettu sähköinen allekirjoitus, joka perustuu sertifioidun palveluntarjoajan antamaan varmennettuun todistukseen. (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 174 a §). Eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista koskevan hakemuksen muotovaatimukset on esitetty edellä kohdassa 1.3.

1.3.2 Täytyykö minun käyttää lakimestä?

Ei.

1.3.3 Kuinka yksityiskohtaisesti minun täytyy kuvailla vaatimuksen peruste?

Maksamismääräys tai sähköinen maksamismääräys voidaan antaa vain, jos oikeus saatavaan perustuu kantajan esittämiin ja dokumentoihin tosiseikkoihin (ks. kohta 1.3.4.). Jotta voidaan todeta, että oikeus saatavaan perustuu kantajan esittämiin tosiseikkoihin, hakemukseen on liitettävä kuvaus ratkaisevista tosiseikoista ja riittävät todisteet, joiden perusteella tuomioistuin voi tehdä oikeudellisen arvioinnin kantajan esittämistä tapaukseen liittyvistä tosiseikoista. Tapauksen olosuhteet on esitettävä kokonaisuudessaan, jotta voidaan arvioida, mitä laillista oikeutta vaaditaan (mitä oikeudellista sääntelyä on sovellettava). Lisäksi kantajan on esitettävä kaikki tosiseikat, joihin oikeuksien ja velvollisuuksien syntyminen, muuttuminen tai päättyminen kyseisen sääntelyn mukaan kytkeytyvät. Kaikista on esitettävä asianmukaiset todisteet.

Vekseliä tai sekkiä koskevan maksamismääräyksen antamiseen liittyvässä menettelyssä edellytetään, että kantaja esittää alkuperäisen vekselin tai sekin, jonka autenttisuutta ei perustellusti ole syytä epäillä, ja muut oikeuden käyttämiseen tarvittavat asiakirjat.

1.3.4 Täytyykö minun esittää kirjallista näyttöä saatavasta? Jos täytyy, mitkä asiakirjat ovat hyväksyttäviä todisteita?

Kyllä. Menettelyn luonteen mukaisesti kantajan oikeus saatavaan on dokumentoitava asiakirjatodistein. Sähköisen maksamismääräyksen antamista koskevaan hakemukseen on liitettävä asiakirjatodisteet sähköisessä muodossa. Vekseliä (sekkiä) koskevan maksamismääräyksen antamista koskevaan hakemukseen on liitettävä alkuperäinen vekseli tai sekki. Kantajan oikeutta liittää mukaan todisteita haluamassaan laajuudessa ei ole rajoitettu millään tavoin.

1.4 Hakemuksen hylkääminen

Ellei maksamismääräystä voida antaa, tuomioistuin ei kumoa sitä koskevaa hakemusta, vaan jatkaa tapauksen käsittelyä tavanomaisten riita-asiain käsittelyä koskevien sääntöjen mukaisesti (määrää suullisen käsittelyn). Maksamismääräystä ei voida antaa, jos kantaja ei vaadi rahasaatavaa, jos vastaajan olinpaikkaa ei tiedetä tai jos maksamismääräys on toimitettava ulkomailla asuvalle vastaajalle.

Tuomioistuin hylkää sähköisen maksamismääräyksen antamista koskevan hakemuksen, ellei siinä ole kaikkia laissa vaadittuja tietoja tai jos se on niin vaikeaselkoinen tai moniselitteinen, että käsittelyn jatkaminen on mahdotonta. Tuomioistuin ei tällöin pyydä kantajaa korjaamaan tai täydentämään hakemusta.

Jos vekseliä (sekkiä) koskevan maksamismääräyksen antamista koskevaa hakemusta ei voida hyväksyä, tuomioistuin määrää suullisen käsittelyn.

1.5 Muutoksenhaku

Tuomioistuin ei tee päätöstä, jonka mukaan maksamismääräys, sähköinen maksamismääräys tai vekseliä (sekkiä) koskeva maksamismääräys jätetään tutkimatta. Kysymys maksamismääräyksen poistamisesta johtuvasta muutoksenhausta on näin ollen tarpeeton.

1.6 Kantajan vaatimuksen vastustaminen

Maksamismääräys tai sähköinen maksamismääräys voidaan kyseenalaistaa antamalla vastine. Vastaaja voi antaa vastineen 15 päivän kuluessa maksamismääräyksen tai sähköisen maksamismääräyksen tiedoksiantopäivästä. Vastine sähköiseen maksamismääräykseen voidaan antaa myös sähköisessä muodossa. Siihen tarvitaan varmennettu sähköinen allekirjoitus. Vastinetta ei tarvitse perustella, mutta sitä koskevan hakemuksen on täytettävä tuomioistuimelle toimitettavia hakemuksia koskevat yleiset vaatimukset. Näin ollen hakemus on päivättävä ja allekirjoitettava, ja siitä on käytävä selville, mihin tuomioistuimeen se on osoitettu, kuka sen on tehnyt, mihin asiaan se liittyy ja mitä sillä haetaan.

Vekseliä (sekkiä) koskevan maksamismääräyksen voi kyseenalaistaa antamalla vastine 15 päivän kuluessa tiedoksiannosta. Vastaajan on esitettävä kaikki seikat, joita hän vekseliä (sekkiä) koskevassa maksamismääräyksessä vastustaa.

Eurooppalaisessa maksamismääräysmenettelyssä vastaaja voi joko maksaa vaaditun summan tai kyseenalaistaa vaatimuksen 30 päivän kuluessa antamalla vastineen määräyksen antaneelle tuomioistuimelle. Vastine annetaan käyttämällä eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 mukaista lomaketta F. Sen jälkeen tapaus siirtyy siviilituomioistuimiin ja se käsitellään kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

1.7 Vastustamisen vaikutus

Jos yksikin vastaaja antaa vastineen siihen varatussa ajassa, maksamismääräys tai sähköinen maksamismääräys jätetään tutkimatta, tuomioistuin määrää suullisen käsittelyn ja menettely etenee tavanomaisten riita-asiain käsittelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Jos vastaaja vastustaa vekseliä (sekkiä) koskevaa maksamismääräystä siihen varatussa ajassa, tuomioistuin niin ikään määrää suullisen käsittelyn vastaväitteiden käsittelemiseksi. Vastustamiseen liittyvän menettelyn tuloksesta riippuen tuomioistuin päättää harkintansa mukaan joko jättää vekseliä (sekkiä) koskevan maksamismääräyksen voimaan (vastustusta ei pidetä perusteltuna) tai jättää maksamismääräyksen osittain tai kokonaan tutkimatta (vastustus on kokonaan tai osittain perusteltua). Päätökseen voidaan hakea muutosta. Toisin kuin maksamismääräystä tai sähköistä maksamismääräystä vastustettaessa vekseliä (sekkiä) koskevaa maksamismääräystä ei vastustamisen vuoksi jätetä tutkimatta.

1.8 Seuraus siitä, ettei vastaaja vastusta kannetta

Maksamismääräys, sähköinen maksamismääräys ja eurooppalainen maksamismääräys, joihin ei ole annettu vastinetta, ovat vaikutukseltaan täytäntöönpanokelpoisia tuomioita. Jos vastaaja ei anna vastinetta vekseliä (sekkiä) koskevaan maksamismääräykseen tai peruu vastineen, myös se on vaikutukseltaan täytäntöönpanokelpoinen tuomio.

1.8.1 Mitä on tehtävä, jotta tuomiosta tulisi täytäntöönpanokelpoinen?

Tuomioistuin liittää maksamismääräykseen, sähköiseen maksamismääräykseen tai vekseliä (sekkiä) koskevaan maksamismääräykseen pyynnöstä oikeusvaikutusta ja täytäntöönpanokelpoisuutta koskevan lausekkeen. Maksamismääräys, johon on liitetty kyseiset lausekkeet, muodostaa täytäntöönpanoperusteen.

Jos vastaaja eurooppalaiseen maksamismääräykseen liittyvässä menettelyssä ei anna vastinetta määräajassa, eurooppalainen maksamismääräys on automaattisesti täytäntöönpanokelpoinen. Täytäntöönpano tapahtuu sen jäsenvaltion kansallisten sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti, jossa eurooppalainen maksamismääräys on määrä panna täytäntöön.

1.8.2 Onko tämä tuomio lopullinen vai voiko vastaaja edelleen valittaa siitä?

Käytössä ei ole yleistä muutoksenhakukeinoa, jolla voisi kyseenalaistaa maksamismääräyksen, sähköisen maksamismääräyksen tai vekseliä (sekkiiä) koskevan maksamismääräyksen, jota ei ole vastustettu ja joka on vaikutukseltaan täytäntöönpanokelpoinen tuomio. Vastaaja voi laissa määritellyissä tapauksissa käyttää vain ylimääräistä muutoksenhakukeinoa, kumoamiskannetta (žaloba pro zmatečnost) ja täytäntöönpanokelpoisen maksamismääräyksen tapauksessa myös menettelyn uusimista koskevaa kannetta (žaloba na obnovu řízení) (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 228 §:n 2 momentti ja 229 §:n 2 momentti).

Jos eurooppalaisen maksamismääräyksen vastustamiselle varattu 30 päivän määräaika on päättynyt eikä vastinetta ole annettu, vastaaja voi pyytää maksamismääräyksen uudelleen tutkimista niiden edellytysten mukaisesti, jotka on mainittu 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 20 artiklassa. Eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista koskevaan hakemukseen liittyvissä menettelyissä toimivalta on maksamismääräyksen antaneella tuomioistuimella. Eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista koskeva hakemus on ainoa muutoksenhakukeino, jota vastaaja voi käyttää vastustaessaan täytäntöönpanokelpoista eurooppalaista maksamismääräystä maksamismääräyksen antaneessa valtiossa. Eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista koskevasta hakemuksesta tehty päätös toimitetaan kantajalle ja vastaajalle (lain N:o 99/1963 (siviiliprosessilaki) 174 b §:n 2 ja 3 momentti).

Linkkejä

<https://www.justice.cz/>

Päivitetty viimeksi: 15/06/2020

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.